

AK-29

Zvláštní příloha čísla: Jesličky

Ej hle vůl a oslíček
Stojíce u jesliček.
Dýchají na děťátko,
Zahřívají nemluvnátko,
Nebeské pacholátko...

Takový vánoční strom jaký jsem vidával za svého dětství v Bruntále na náměstí jsem od té doby už nikdy neviděl a přitom to nebyl nikterak vyjímečný strom. Prostě jednoho dne se na náměstí objevil vysoký smrk ozdobený barevnými žárovkami a velikými baňkami. Kolikrát jsem kolem něj prošel a těšil se z pohledu na ty červené a zelené a žluté žárovky a veliké zlaté baňky házející po kolemjdoucích veselé odlesky. Také jsem tamtudy musel někdy v prosinci, všude byly hromady sněhu, projít se svoji babičkou z otcovy strany a šli jsme do kostela, který je prastarý a najdete ho nedaleko od náměstí Míru, stačí projít úzkou uličkou kolem drogerie a za chvíli budete stát před jeho průčelím pod vzrostlými kaštany, pokud mne ovšem neklame paměť, mohly by to být také lípy a tak jsme tak s babičkou asi prošli také my a všude byly opravdu velké hromady odhrnutého sněhu, bývaly tam zimy dlouhé a kruté, ale to jsou tam možná i teď. Babičku jsem na rozdíl od té druhé z matčiny strany příliš rád neměl. Žila i s otcovým zmrzačeným bratrem v Miloticích ve starém venkovském stavení, mluvila na mne rusínsky anebo nějak divně slovensky, moc jsem ji nerozuměl, teď už svým příbuzným z Východního Slovenska rozumím lépe, ale to není opravdu výhra, ale tehdy jsem se s babičkou moc nedomluvil. Do kostela jsem se ale příliš často nedostal, nejenom proto, že rodičům to asi bylo všechno ukradené a to jim ale nemám za zlé a ve škole jsme sice ještě neměli vědecký komunismus, ale pokud jsem něco zaslechl o katolicích, tak většinou něco jako když se bavíte o nějaké odbyté a navíc poněkud trapné záležitosti, ale taky dobře, alespoň neberu některé věci jako nějakou samozřejmost.

Kostel máme v Bruntále starobylý, gotický a poměrně velkolepý s velkými jednoduchými lomenými okny a vchodem s tympanonem, ale kdeže bych to tehdy vnímal takto, viděl jsem tam sních, v oknech poblikávalo divné světlo, a když jsme vstoupili do toho polosvitu, pološera obestřela mne z toho hrůza a ta se ještě vystupňovala, když jsem zahlédl pár obrazů zachycujících výjevy z křížové cesty a potom to bílé nahé utrápené tělo na velikém kříži visícím na jedné ze stěn a takových ukřížovaných postav jsem tam viděl ještě více. Poněkud veseleji už působil menší vánoční strom u oltáře, pod nímž byl rozložen vyřezávaný betlém, ale z toho jsem taky moc chytrý nebyl, nějací oslíci a berani a jacísi pasáčci, ani nevím, jestli jsem v tom mumraji objevil tři krále. Potom si babička klekla v lavici a začala se modlit, čemuž jsem také nerozuměl, ale mohl jsem si ještě dále prohlížet ty strašidelné obrazy. Byl jsem opravdu rád, když jsme vyšli ven a já to měl za sebou. Ale na vánoce jsem se vždycky těšil a to zejména na cestu do Šumperka, za babičkou a dědečkem z matčiny strany, tam jsem jezdil vážně rád, ano ano vzpomínám si, jak jsme museli jít před rozdáváním dárků do koupelny a tam jsme malým okénkem vyhlíželi prasátko spouštějící se po zlaté šňůře na zem. Proč prasátko a ne ježíška to mi není dodnes jasné. Obyčejné banální vánoce, které budou za pár dní, vánoce opět budou a bude i vánoční stromek a na Staroměstské náměstí už dokonce slavnostně rozsvítí velkolepě vyzdobený smrk, ano ano vánoce zase budou, ale takový strom jaký stával v dobách mého dětství na zasněženém bruntálském náměstí asi už sotva někdy

uvidím a babička i dědeček včetně, té druhé z Milotic i včetně zmrzačeného Ivana, ti všichni už to mají za sebou...

Tak a tady by bylo namístě umístit nějakou kosmologicko teologickou úvahu v divoce spekulativním a pochopitelně i scholastickém duchu na témata jako stvořený nebo nestvořený vesmír, konečný či nekonečný vesmír? Existuje vůbec vlastně čas a prostor a je stvořitel stvořený či nestvořený a nakonec syn a proč právě v Palestíně? Možná by se to dalo pojmut jako nějaká předvánoční opera s personifikovanými věčnými otázkami a vesmíru ve tvaru koule a promluvit by konec konců mohla i Palestina. Bylo by něco na způsob velkolepé barokní, přímo jesuitské slavnosti i s ohňostrojem.

Ukázka.

Na kraji vesnické silnice se stromořadím, máme podzim a pozadí na kopečku stojí malebný kostelík, sedí velká bílá koule s nožkama a ručkama a po jejím povrchu se kutálejí kulaté slzy. Kolem prochází nějaké komplikované stereometrické těleso, třeba dvacetistěn, pochopitelně také s nožkama, který drží za ruku velké hranaté nádražní hodiny. Takže tady najednou máme Vesmír, Prostor a Čas.

V. Ach já nešťastník, jsem snad z rodu nestvůr

Či monster nevidaných, nějaká můra.

Jsem koule aneb vůbec nemám tvar

P. Podívejme, jaké zajímavé stvoření

Nám tady lká u cesty

Hej ty, ty tebe volám,

Ty koule divná

Atd., atd., atd.